

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

20.2.2018

VM/126/03.01.00/2018

LAUSUNTO KOSKIEN HALLITUKSEN ESITYKSEN LUONNOSTA LAIKSI ARVONLISÄVEROLAIN MUUTTAMISESTA

Kaupan liitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto otsikkoaiheeseen liittyen ja lausuu siitä seuraavaa:

Hallituksen esityksen luonnos koskee arvoseteleiden arvonlisäverokäsittelyä koskevasta direktiivistä johtuvien muutosten implementointia arvonlisäverolakiin. Aihe on sisällöltään monimutkainen ja laaja. Koska kaupan alalla arvoseteleiden käyttö on yleistä, Kaupan liitto toivoo, että hallituksen esityksen jatkovalmisteluissa kiinnitetään erityistä huomiota käytännönläheiseen lähestymiseen. Yleisesti ottaen käytännön esimerkit helpottaisivat asian hahmottamista. Kaupan liitto ottaa lausunnossaan kantaa seuraaviin kohtiin, jotka vaativat tarkennusta ja selkeyttämistä.

Arvosetelin määritelmä

Arvosetelin määritelmän mukaan arvosetelistä on kyse silloin, kun siihen liittyvät luovutettavat tavarat ja suoritettavat palvelut tai niiden mahdollisten luovuttajien ja/tai suorittajien henkilöllisyys on mainittu joko välineessä itsessään tai sitä koskevissa asiakirjoissa, mukaan lukien kyseisen välineen käyttöehdoissa. Maksuvälineiden ja arvoseteleiden rajanvedon selkeyttämiseksi, Kaupan liitto katsoo, että esityksestä tulisi käydä ilmi onko sillä merkitystä missä muodossa välinettä koskevat asiakirjat ja käyttöehdot ovat; voivatko ne olla esimerkiksi ainoastaan sähköisessä muodossa.

Ehdotetun 18 c §:n 2 momentin mukaan arvosetelistä on kyse vain, jos arvoseteliin liittyvien tavaroiden tai palvelujen valikoima taikka mahdollisten myyjien verkko on rajallinen. Määritelmä perustuu maksupalveludirektiiviin. Kohdissa 2.2. ja 3.2. viitataan maksupalveludirektiivin 3 artiklan k kohtaan, jonka mukaan maksupalveludirektiiviä ei sovelleta palveluihin, jotka perustuvat erityisiin maksuvälineisiin ja jotka täyttävät kohdassa mainitut edellytykset. Kyseisen kohdan mukaan yhtenä vaihtoehtoisena edellytyksenä on se, että maksuvälineellä voi ostaa tavaroita ja palveluja vain rajallisessa verkossa. Sinänsä on selvää, että yksittäinen yhtiö tai myyntiketju muodostaa rajallisen verkon. Kaupan liiton mukaan esityksessä olisi aiheellista käsitellä myös sitä, milloin kyse ei enää ole rajallisesta verkosta. Arvosetelin ja maksuvälineen rajanvedon selkeyttämiseksi olisi perusteltua ottaa kantaa siihen kattaako rajallinen verkko esimerkiksi useamman, samaan konserniin kuuluvan, vähittäismyyjän.

Kaupan liitto pitää perusteltuna, että ehdotetun arvonlisäverolain 18 c §:n 1 momentin mukaan postimerkkiä ei pidetä arvosetelinä. Kohdassa 2.2. kuitenkin viitataan arvosetelidirektiivin viidennen johdantokappaleeseen, jonka mukaan arvoseteleitä koskevat säännökset eivät saisi aiheuttaa muutoksia postimerkkien lisäksi matkalippujen, elokuvateattereiden ja museoiden pääsylippujen tai vastaavien arvonlisäverokohteluun. Kaupan liiton mukaan olisi johdonmukaista lisätä ehdotetun 18 c §:n 1 momenttiin myös muut arvosetelidirektiivin viidennessä johdantokappaleessa mainitut liput ja vastaavat välineet.

Käyttämättä jääneet arvosetelit

Käyttämättä jääneiden arvoseteleiden arvonlisäverokäsittelyn osalta esityksessä viitataan EUT:n ratkaisujen (yhdistetyt asiat C-250/14 ja 289/14, C-277/05 ja C-107/13) tulkintoihin. Tulkinnat ovat toki löydettävissä ratkaisuista, mutta niitä ei ole yksiselitteisesti avattu esityksessä. Esityksen luettavuuden ja selkeyden vuoksi Kaupan liitto toivoo, että esityksen tekstissä avataan eri tulkinnat ja kerrotaan konkreettisin esimerkein, millainen verokohtelu käyttämättä jääneillä arvoseteleillä on eri tilanteissa.

Vähittäiskauppojen bonus- ja etupistejärjestelmät

Esityksessä viitataan maksupalveludirektiivin neljänteentoista johdantokappaleeseen jonka mukaan kyseisen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jääviin maksuvälineisiin kuuluvat mm. kauppojen omat kortit. Kauppojen omilla korteilla viitattaneen esimerkiksi vähittäiskauppojen bonus- ja etupistejärjestelmiin. Näin ollen, maksupalveludirektiivin mukaan, vähittäiskauppojen bonus- ja etupistejärjestelmät ovat maksupalveludirektiivin soveltamisalan ulkopuolella.

Esityksessä ei kuitenkaan oteta kantaa bonus- ja etupistejärjestelmien suhteesta arvonlisäverodirektiiviin. Esityksessä tulisi selkeästi ilmaista, että vähittäiskauppojen bonus- ja etupistejärjestelmät eivät ole myöskään arvoseteleitä. Bonus- ja etujärjestelmissä on kyse myynnin oikaisueristä. Näin ollen ne jäävät myös arvosetelidirektiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Kaupan liitto pitää tärkeänä, että vähittäiskauppojen bonus- ja etupistejärjestelmien jäämien arvosetelidirektiivin soveltamisalan ulkopuolella mainitaan esityksessä yksiselitteisesti.

Ketjumyynnin tilanteet

Kaupan liitto toivoo esimerkkejä selkeyttämään ketjumyynnin tilanteita. Esimerkit ovat tarpeen sekä tilanteista joissa arvoseteli kattaa siihen liittyvien hyödykkeiden koko vastikkeen että tilanteita joissa arvosetelin lisäksi on maksettava lisävastiketta. Esimerkkien tulisi käsitellä arvoseteleiden verokohtelua ja laskutusketjua eri tyyppisissä ketjumyynneissä.

Kunnioittavasti

KAUPAN LIITTO

Juhani Pekkala
toimitusjohtaja

Toni Jääskeläinen
veroasiantuntija